

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Petru Coșleț în numele inculpatei, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 18 ianuarie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2019, în cauza penală, în privința lui

Țîbina Valentina XXX, născută la XXX,
domiciliată în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 19.11.2018 pînă la 18.01.2019;

Instanța de apel de la 11.02.2019 pînă la 27.03.2019;

Instanța de recurs de la 19.02.2020 pînă la 03.06.2020.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 18 ianuarie 2019, Țîbina Valentina a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal (epizodul din 26.07.18) și în baza acestei Legi, prin aplicarea art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa de 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor lor, precum și a medicamentelor cu circuit restrâns pe un termen de 3 ani.

Țîbina Valentina a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal (epizodul din 27.07.18) și în baza acestei Legi, prin aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa de 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor lor, precum și a medicamentelor cu circuit restrâns pe un termen de 3 ani.

Țîbina Valentina a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal (epizodul din 21.08.18) și în baza acestei Legi, prin aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa de 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor lor, precum și a medicamentelor cu circuit restrâns pe un termen de 3 ani.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, s-a stabilit inculpatei Țîbina Valentina, pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor lor, precum și a medicamentelor cu circuit restrâns pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

S-a dispus încasarea de la Țîbina Valentina în beneficiul statului, cheltuielile de judecată pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 5 040 lei și pentru

efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală în sumă de 2 550 lei, în total suma de 7 590 lei.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, instanța de fond a reținut că, Țîbina Valentina, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu alte persoane, urmărind scopul înstrăinării ilegale a drogurilor, din interes material, în scopul obținerii profitului bănesc, pe parcursul anului 2018 a intrat în posesia ilegală a drogurilor, pe care le-a păstrat la domiciliul său temporar din ap. X de pe str. XXX, din mun. XXX, în scopul înstrăinării terțelor persoane, preponderent din rîndul persoanelor de încredere, iar la 26.07.2018, aproximativ la orele 17.00, aflându-se pe str. XXX din mun. XXX, i-a înstrăinat ilegal contra sumei de 1 250 lei investigatorului sub acoperire cu date cifrate, Zubatov Maxim, un pachetel din polietilenă, în care potrivit raportului de expertiză nr. 34/12//1-R-3603 din 20.08.2018 se afla substanță solidă de culoarea bej cu cantitatea de 1 023 grame, care reprezintă substanța psihotropă MDMA, adică droguri în proporții mari.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Țîbina Valentina a comis infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin.(3) lit.b), f) Cod penal, individualizată prin „păstrarea ilegală de droguri în proporții mari, săvârșită în scop de înstrăinare, precum și înstrăinarea ilegală a drogurilor, săvârșită de mai multe persoane”.

Tot ea, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu alte persoane, inclusiv Stribițchi Ion, urmărind scopul înstrăinării ilegale a drogurilor, în scopul obținerii profitului bănesc, preponderent din rîndul persoanelor de încredere, la 27.07.2018, pe timp de zi, aflându-se pe str. XXX din mun. XXX a procurat ilegal de la cet. Stribițchi Ion droguri, iar la aceeași dată, aproximativ la orele 16.00 , aflându-se pe str. XXX din mun. XXX, i-a înstrăinat ilegal contra sumei de 1 300 lei investigatorului sub acoperire cu date cifrate, Zubatov Maxim un pachetel din polietilenă, în care potrivit raportului de expertiză nr. 34/12//1-R-3604 din 13.08.2018 se afla substanță cu aspect de granule și cristale de culoarea alb-surie cu cantitatea de 0.420 grame, care reprezintă substanța psihotropă MDMA, adică droguri în proporții mari.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Țîbina Valentina a comis infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, individualizată prin „procurarea și păstrarea ilegală de droguri în proporții mari, săvârșită în scop de înstrăinare, precum și înstrăinarea ilegalei a drogurilor, săvârșită de mai multe persoane”.

Tot ea, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu alte persoane, urmărind scopul înstrăinării ilegale a drogurilor, în scopul obținerii profitului bănesc, pe parcursul anului 2018 a intrat în posesia ilegală a drogurilor sub formă de marijuană, pe care le-a păstrat la domiciliul său temporar din ap. X de pe str. XXX din mun. XXX, în scopul înstrăinării terțelor persoane, preponderent din rîndul persoanelor de încredere, iar la 21.08.2018, orele 11.10, în cadrul percheziției domiciliului său indicat mai sus, au fost depistate și ridicate: un cântar electronic de dimensiuni mici destinat cântăririi drogurilor, pe suprafața căruia, potrivit raportului de expertiză nr. 34/12//1-R-4068 din 10.09.2018, s-au depistat particule unice de masă vegetală, care reprezintă marijuană, adică substanță stupefiantă, precum și un pachetel de hârtie, în care potrivit aceluiași raport de expertiză, se alia masă vegetală uscată, de culoarea verde, cu miros specific, cu cantitatea de 5.464 grame, care reprezintă substanță stupefiantă marijuană, adică droguri în proporții mari.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Țîbina Valentina a comis infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, individualizată prin „păstrarea

ilegală de droguri în proporții mari, săvârșită în scop de înstrăinare, de către mai multe persoane".

3. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, avocatul Petru Coșleț în numele inculpatei, a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie aplicat în privința lui Țîbina Valentina o pedeapsă în baza art. 90 Cod penal.

În motivarea apelului, avocatul a invocat că, Țîbina Valentina și-a recunoscut integral vinovăția în săvârșirea infracțiunilor imputate, a conlucrat cu instanța de judecată la descoperirea infracțiunilor săvârșite, s-a căit sincer în fața instanței de judecată pentru acțiunile sale comise, a promis că nu va mai întreprinde careva acțiuni, care ar veni în contradicție cu Legea penală. În societate, inculpata se caracterizează pozitiv, a activat în câmpul muncii neoficial. Este pentru prima dată în conflict cu legea. Anterior nu a mai fost trasă la răspundere penală sau contravențională.

Indică că, instanța de fond a respins solicitarea părții apărării de a aplica prevederile art. 90 la stabilirea pedepsei invocând, că o pedeapsă atât de severă se aplică inculpatei în scopul prevenirii atragerii în rețeaua de consumatori de droguri a copiilor și tinerilor care încă nu sunt dependenți de droguri. Nu este de acord cu poziția primei instanțe, având în vedere că, instanța de fond urma să se bazeze pe probe incontestabile prin care să se demonstreze, că inculpata a înstrăinat sau avea intenția de a înstrăina droguri copiilor sau minorilor. În cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine, că inculpata nu a înstrăinat careva droguri copiilor sau minorilor, deoarece astfel de probe nu au fost prezentate.

De asemenea, indică că nu este de acord cu concluziile primei instanțe, precum că inculpata nu activează în câmpul muncii. Astfel, instanței de fond i s-au prezentat două diplome. Una de absolvire în perioada 2-4 februarie 2009 a cursului: „Tendințe moderne în colorarea părului” și a doua diplomă de absolvire în perioada 30 martie - 9 aprilie 2009 a cursului „Tendințe moderne în frizuri de damă”. Inculpata a mai relatat instanței, că activează neoficial în câmpul muncii în calitate de frezor. Are la întreținere pe tatăl său - Maslobrod Serghei și care necesită susținere și întreținere. Instanței de fond i s-a mai prezentat și o caracteristică eliberată de către Centrul de Reabilitare a Adolescenților din Chișinău potrivit căreia inculpata a crescut într-o familie social-vulnerabilă, mama ei decedând la 22.01.2005. În această caracteristică se mai menționează, că „în timpul aflării în acest Centru, inculpata a dat dovadă de sânguință, capacitate intelectuală. Având abandon școlar de 2 ani, aceasta a reușit să parcurgă programul de clasa a VI și a VII într-un singur an academic. În vara anului 2007, de sine stătător a studiat clasa VIII, iar anul de studii 2007-2008, a fost promovată în clasa a IX. A participat activ la activități festive organizate în Școala 47....”.

Susține apărătorul că, în adoptarea sentinței, instanța de fond era obligată să dea o oarecare apreciere acestor calități, care o caracterizează pozitiv pe inculpată, însă le-a ignorat total.

Totodată, prin sentința din 18.01.2019, de la inculpată s-a mai încasat suma de 5 040 lei, pentru efectuarea expertizelor judiciare și suma de 2 550 lei pentru efectuarea acțiunilor procesuale, iar în total - suma de 7 590 lei. Nu este de acord cu poziția primei instanțe. Astfel, potrivit art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

Deci, susține că normele de drept material la care a făcut trimitere instanța de fond pentru a încasa cheltuielile respective nu rezultă cert, că ele urmează a fi încasate anume de la inculpată, iar în consecință, consideră nelegitimă sentința din 18.01.2019 și în partea încasării cheltuielilor judiciare în sumă de 7 590 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2019, a fost respins ca fiind nefondat apelul avocatului Petru Coșleț în numele inculpatei Țîbina Valentina, cu menținerea fără modificări a sentinței contestate.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatei Țîbina Valentina.

Din conținutul apelului declarat de avocatul Coșleț Petru în numele inculpatei Țîbina Valentina, împotriva sentinței primei instanțe, rezultă că apelantul invocă ca temei de casare a sentinței individualizarea incorectă a pedepsei de către prima instanță.

Analizând acest temei în raport cu motivele invocate în apel, instanța de apel a constatat că acesta nu și-a găsit confirmarea la judecarea apelului declarat, lipsind temeuri de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea individualizării și stabilirii pedepsei.

La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a reținut că, la stabilirea pedepsei, instanța de judecată a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, potrivit căruia persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale. La stabilirea modului, măsurii, categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel la fel ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care este gravă, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care este supusă răspunderii penale, care anterior nu a fost condamnată, a recunoscut vina, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia.

Sub imperiul normelor enunțate, se reține, corectarea și reeducarea condamnaților constă în extirparea mobilurilor negative din conștiința lor, mobiluri care au determinat săvârșirea infracțiunii.

O pedeapsa inequitabilă poate fi doar un mijloc de reprimare cauzând noi suferințe, corespunzător aceasta nu-și poate atinge scopul de corectare și reeducare ci de generare a mobilurilor negative. Atingerea scopurilor pedepsei de corectare și reeducare a infractorului, de prevenire a săvârșirii noilor infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și din parte altor persoane, se realizează strict prin individualizarea ei.

Așa dar, instanța de apel a constatat că instanța de fond și-a argumentat riguros soluția capitolul numirii pedepsei și a motivat hotărârea pronunțată invocând motive clare din care considerent a ajuns la concluzia necesității numirii inculpatei a pedepsei în formă de închisoare.

În acest sens, instanța de apel a remarcat că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni, urmează a-i fi aplicată o pedeapsă echitabilă, în limitele

sanctiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. Totodată, pedeapsa se aplică în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului Penal.

Conform principiului individualizării pedepsei, prevăzut de art. 7 Cod penal, în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, reflectate la art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de apel a ținut să menționeze că, severitatea pedepsei aplicate inculpatului este justificată de modalitatea în care acesta a conceput și derulat activitatea infracțională, gravitatea faptei comise, care dovedesc perseverența infracțională ridicată întru atingerea scopului urmărit.

Din considerentele nominalizate, instanța de apel a apreciat că pedeapsa principală stabilită și individualizată de către instanța de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, fiind în limitele prevăzute la sancțiunea normei penale în baza căreia Țîbina Valentina a fost condamnată.

Sanctiunea art. 217¹ alin. (3) Cod penal, prevede pedeapsa cu închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 7000 la 9000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

În conformitate cu prevederile art. 76 Cod penal, în calitate de circumstanțe atenuante în privința inculpatei Țîbina Valentina, instanța de judecată a stabilit căința sinceră.

Deși, instanța de fond a mai constatat în calitate de circumstanță atenuantă - recunoașterea vinovăției, faptul dat nu poate servi ca temei de casarea a sentinței, or, recunoașterea vinovăției atrage incidența procedurii simplificate în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, și nu poate valorifica ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod Penal, deoarece ar însemna că, aceleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică, însă acest fapt nu afectează legalitatea sentinței la capitolul numirii pedepsei penale.

Potrivit art. 77 Cod penal, în calitate de circumstanță agravanta în privința inculpatei Țîbina Valentina, instanța de judecată nu a identificat.

Prin prisma art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

În cele din urmă, instanța de apel a ajuns la concluzie că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatei Țîbina Valentina, v-a fi pe deplin atins, doar prin menținerea pedepsei în formă de închisoare:

- pe un termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor lor, precum și a medicamentelor

cu circuit restrâns pe un termen de 3 ani în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, pe episodul din 26.07.18;

- pe un termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor lor, precum și a medicamentelor cu circuit restrâns pe un termen de 3 ani în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, pe episodul din 27.07.18;

- pe un termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor lor, precum și a medicamentelor cu circuit restrâns pe un termen de 3 ani în baza art. 217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal, pe episodul din 21.08.18.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, „Dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate, dar pe un termen nu mai mare de 25 de ani de închisoare, iar în privința persoanelor care nu au atins vârsta de 18 ani și a persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care nu au mai fost condamnate pe un termen nu mai mare de 12 ani și 6 luni. În cazul în care persoana este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni ușoare și/sau mai puțin grave, pedeapsa definitivă poate fi stabilită și prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră.”

În acest sens, avînd în vedere că inculpata Țîbina Valentina a comis trei infracțiuni, instanța de judecată a ținut cont de norma susmenționată, fiind stabilit legal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Țîbina Valentina, pedeapsă definitivă 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor lor, precum și a medicamentelor cu circuit restrâns pe un termen de 4 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei, în conformitate cu prevederile art.72 alin.(3), (6) Cod penal.

Faptul invocat de apărător precum că Țîbina Valentina și-a recunoscut integral vinovăția în săvârșirea infracțiunilor imputate, a conlucrat cu instanța de judecată la descoperirea infracțiunilor săvârșite, s-a căit sincer de acțiunile sale comise, a promis că nu va mai întreprinde careva acțiuni, care ar veni în contradicție cu Legea penală, se caracterizează pozitiv, anterior nejuducată, toate acestea circumstanțe, nu constituie temei de casarea sentinței de judecată, în situația în care, în primul rînd, aceasta recunoscînd vinovăția incriminată, a beneficiat de reducerea pedepsei în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală.

În al doilea rînd, instanța de apel ține să remarce că toate infracțiunile de care se face vinovată inculpata, au fost comise cu intenție, iar instanța de judecată la numirea pedepsei, cu aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală, a stabilit închisoare la limita minimă prevăzută de norma incriminată.

Neîntemeiate alegațiile avocatului au fost precum că, instanța de fond urma să se bazeze pe probe incontestabile prin care să se demonstreze, că inculpata a înstrăinat sau avea intenția de a înstrăina droguri copiilor sau minorilor, or, instanța de fond a motivat aplicarea pedepsei închisorii în privința lui Țîbina Valentina prin faptul prevenirii atragerii în rețeaua de consumatori a copiilor și tinerilor care încă nu sunt dependenți de droguri, dar nu a incriminat inculpatei că acesta a înstrăinat careva substanțe interzise copiilor.

De asemenea, instanța de apel a considerat că este inoportun de a fi numită inculpatei o pedeapsă mai blândă, decât cea stabilită, or, deși, la materialele cauzei au fost anexate două diplome, ce confirmă studii în domeniul frizeriei de către Țîbina Valentina, precum și faptul că aceasta are la întreținere pe tatăl său, este caracterizată pozitiv, faptul dat, instanța de apel nu poate pune la baza casării sentinței, în situația în care, în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedit faptul că dînsa a comis trei infracțiuni, atentînd la relațiile sociale cu privire la circulația legală de substanțe narcotice, psihotrope sau analoagelor sale, apărute împotriva înstrăinării a substanțelor narcotice, psihotrope sau analoagelor sale, săvîrșite în proporții mari.

În continuare, din conținutul apelului declarat de avocatul în numele inculpatei Țîbina Valentina, rezultă că apelantul invocă ca temei de casare a sentinței și încasarea cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 5 040 lei, precum și cheltuieli legate de achiziția de droguri, dispusă a fi încasată din contul inculpatei.

Analizând acest temei în raport cu motivele invocate în apel, instanța de apel a constatat că acesta nu și-a găsit confirmarea la judecarea apelului declarate, lipsind temeiuri de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea încasării din contul inculpatei a cheltuielilor de judecată.

În acest sens, referitor la cheltuielile de judecată legate de perfectarea raportului de expertiză judiciară nr.34/12/I-R-3603 din 20.08.2018 în suma de 1 680 lei, raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/I-R-3604 din 13.08.2018 în suma de 1 680 lei și raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/I-R-4068 din 10.09.2018 în suma de 1 680 lei, aici, instanța de apel a considerat că soluția instanței de fond prin care ultima a dispus încasarea sumelor date din contul inculpatei Țîbina Valentina, este una justificată și întemeiată, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate.

Obligația pozitivă a statului, în sensul art. 6 par. 2 a CEDO, prin intermediul organelor de urmărire penală și procuraturii de a demonstra în sensul art. art. 24, 56 Cod de procedură penală, vinovăția persoanei, fiindu-le atribuită în sensul art. 96-97 Cod de procedură penală sarcina probațiunii, persoana acuzată de un delict beneficiind de "prezumția nevinovăției", stipulată la art. 8 Cod de procedură penală, fiind liberată de obligația de a-și demonstra nevinovăția.

Instanța de apel a reține dispoziția art. 142 alin. (1) Cod de procedură penală potrivit căreia, expertiza se dispune în cazurile în care pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală, sunt necesare cunoștințe specializate în domeniul științei (...), de către organul de urmărire penală, procuror (...), la caz fiind cele judiciare și raportului de expertiză medico-legală nr. 108 din 27.04.2016, în vederea depistării infractorului și încadrării juridice corecte a acțiunilor criminale, care în sensul art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sunt obligatorii.

Dispozițiile alin. (3) art. 75 din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, nr.68 din 14.04.2016, expres stabilind, că „în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală".

Prin Legea nr. 316 din 22.12.17, în vigoare din 09.02.18, a fost abrogat alin.(2) de la art. 143 Cod de procedură penală, care stipula că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat.

Astfel, ținând cont de faptul, că raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-3603 din 20.08.2018 în suma de 1 680 lei, raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1 - R-3604 din 13.08.2018 în suma de 1680 lei și raportul de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-4068 din 10.09.2018 în suma de 1680 lei, a fost utilizate în sensul art. 93 alin.(2) Cod de procedură penală în calitate de probe, fiind puse la baza acuzării inculpatei Țîbina Valentina Alexandr, instanța de apel a considerat că costul cheltuielilor judiciare urmează să fie suportat de către inculpata Țîbina Valentina, avînd în vedere că aceasta se face vinovat de comiterea faptelor infracționale incriminate.

Conform procesului-verbal din 26.07.2018, privind controlul transiterii banilor, rezultă că investigatorului sub acoperire au fost transmise mijloace bănești în sumă de 1250 lei/Vol.I, f.d.59-60/.

Conform procesului-verbal din 27.07.2018, privind controlul transiterii banilor, rezultă că investigatorului sub acoperire au fost transmise mijloace bănești în sumă de 1300 lei /Vol.I, f.d.74-75/.

În acest sens, a fost stabilit că banii cheltuiți pentru achiziție de control, au fost transmiși de către investigatorul sub acoperire lui Țîbina Valentina, fapt ce denotă că acestea sume urmează a fi încasată din contul acesteia, or, art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală prevede expres că „Cheltuielile judiciare sînt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.”

Drept urmare celor invocate, se indică că pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, plățile necesare vor fi achitate din contul lui Țîbina Valentina în contul statului.

5. Nefiind de acord cu hotărârile menționate, avocatul Petru Coșleț în numele inculpatei, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal. Recurentul invocă dezacordul cu stabilirea pedepsei inculpatului, ori, instanța de apel nu a individualizat pedeapsa potrivit art. 61, 75 Cod penal.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care solicită inadmisibilitatea acestuia, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, or în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate

Reieșind din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că acesta este întemeiat, în mare parte, pe critica modului în care instanțele de judecată au dispus executarea pedepsei inculpatului.

Colegiul conchide că, motivul invocat de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Analizând recursul declarat, instanța de recurs constată că, autorul este de acord cu starea de fapt stabilită de către instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor pentru care Țîbina Valentina a fost condamnat, însă critică hotărârea contestată doar în partea stabilirii pedepsei, considerând-o prea aspră, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde.

Colegiul penal menționează că, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, ajungând la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului. Astfel, aplicarea art. 90 Cod penal, est o opțiune însă nu o obligație.

Pedeapsa penală, potrivit art. 61 Cod penal, este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Or, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Colegiul penal menționează că, reieșind din criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art.75 Cod penal, instanța de judecată îi stabilește persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în articolul corespunzător din partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

Mai mult, Colegiul reiterează faptul că, în speță, judecarea cauzei penale a avut loc în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în conformitate și cu respectarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, iar inculpatul potrivit alin.(8) al aceleiași norme a beneficiat de reducere a limitelor de pedeapsă.

Cât privește argumentul recurentului precum că, executarea pedepsei stabilite în privința lui Țîbina Valentina urma a fi suspendată cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, acesta nu poate fi reținut, deoarece la judecarea cauzei, atât prima instanță, cât instanța de apel just au stabilit modul de executare a pedepsei.

Verificând sub acest aspect sentința instanței de fond, instanța de apel a reținut că, la stabilirea pedepsei, instanța de judecată a ținut cont de prevederile art. 75 Cod

penal, potrivit căruia persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale. La stabilirea modului, măsurii, categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care este gravă, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care este supusă răspunderii penale, care anterior nu a fost condamnată, a recunoscut vina, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia.

Astfel, instanța de recurs menționează că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, relevă în mod concludent că instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa stabilită inculpatului, just ajungând la concluzia privind executarea reală a pedepsei stabilite celui din urmă, în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea pe viitor a săvârșirii unor fapte infracționale, iar stabilirea unei pedepse mai blânde, ar duce la sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege și față de societate, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit, or, pronunțarea unei hotărâri de condamnare constituie un avertisment sever pentru inculpat.

În temeiul celor expuse, instanța de recurs conchide că, în speța dată, nu s-a constatat prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârilor atacate sub aspectul invocat, impunându-se în consecință declararea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, or, tipul și mărimea pedepsei stabilite inculpatei, este echitabil pentru corijarea și reeducarea acestuia și atingerea scopului pedepsei.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Petru Coșleț în numele inculpatei, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 18 ianuarie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2019, în cauza penală, în privința lui **Țîbina Valentina XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **02 iulie 2020**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan